

REGULI DE CONDUITĂ A JUSTIȚIABILILOR ÎN INCINTA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

Prin dispozițiile articolelor 217 – 218 din Codul de procedură civilă și ale articolelor 298 – 299 din Codul de procedură penală sunt reglementate unele norme generale de conduită care trebuie să fie respectate de orice persoană în cadrul instanțelor judecătorești.

Reguli generale :

În cadrul instanțelor judecătorești orice persoană este obligată:

- să aibă o ținută decentă și o comportare cuviincioasă;
- să nu aibă asupra sa arme sau alte obiecte ce pot fi folosite ca arme;
- să păstreze ordinea și disciplina și să se abțină de la orice manifestare care ar putea perturba activitatea instanței;
- președintele poate solicita părăsirea sălii atunci când nu mai există locuri în sala de ședință;
- cei ce se adresează instanței în ședință publică trebuie să stea în picioare, cu excepțiile încuviințate de președinte;
- președintele poate dispune aplicarea de amendă judiciară persoanelor care tulbură liniștea ședinței.

Reguli specifice

Aceste reguli trebuie să fie respectate de către orice persoană atunci când se află la unul dintre compartimentele din cadrul instanței.

La registratură

Aici se depun cererile de chemare în judecată, precum și orice alte cereri sau acte în legătură cu dosarele instanței.

- conformați-vă indicațiilor date de grefierul registratură, în ceea ce privește numărul de exemplare necesare pentru cereri, categoriile de înscrisuri care se atașează cererilor, cuantumul taxei de timbru pentru respectiva cerere, și orice altă indicație;
- respectați programul de lucru afișat la loc vizibil – în perioadele în care registratura nu are program de lucru cu publicul, acesta nu poate fi primit în incinta compartimentului pentru că ar perturba activitatea administrativă;

- păstrați o atitudine respectuoasă față de grefierii compartimentului, față de avocații prezenți, față de orice altă persoană;
- respectați regulile generale de politețe când puneți întrebări sau solicitați spre studiu un dosar, vorbiți pe un ton adecvat, aveți răbdare până grefierul sau judecătorul vi se adresează;
- declinați-vă identitatea, prezentați documentul care o atestă atunci când vă este cerut de către grefierul arhivar (de exemplu când doriți să consultați un dosar, pentru că dosarele pe rol se studiază numai în arhivă, după identificarea solicitantului, prin verificarea actului de identitate, a procurii sau a delegației și notarea numelui și prenumelui acestuia);
- este interzisă scoaterea din incinta instanței a dosarelor, sublinierea sau adnotarea pe marginea înscrisurilor din dosare, detașarea filelor acestora în timpul consultării lor;

În sala de ședințe

Pentru o bună desfășurare a ședinței de judecată, ar trebui să consultați lista dosarelor care se judecă în ziua respectivă, listă afișată la intrarea sălii de ședințe. În dreptul fiecărui dosar este trecut numărul de ordine sub care va fi strigat dosarul la acel termen. Numărul de ordine sub care este trecut în listă dosarul se poate modifica la termenul următor, astfel că este necesară consultarea listei la fiecare înfățișare.

- este interzis să aduceți sau să consumați mâncare sau băutură în sala de ședință;
- este permis accesul numai pentru animalele care însoțesc persoanele cu dizabilități;
- trebuie să închideți orice dispozitiv electronic care poate perturba procedurile judiciare (eventual, treceți telefonul mobil pe modulul silențios);
- nu fotografiați, nu înregistrați ședințele de judecată decât cu acordul prealabil al președintelui completului de judecată și în limitele impuse de acesta;
- niciodată nu aduceți un pistol, cuțit sau alte arme în clădirea instanței sau în sala de ședință. Veți fi controlat cu ajutorul detectoarelor din dotarea instanțelor, înainte de a vi se permite accesul în clădire;
- poartă arme numai jandarmii care asigură paza și ordinea publică în cadrul instanțelor;
- vă rugăm să nu aduceți copii mai mici de zece ani în instanță. Este posibil să vi se ceară să părăsească sala de ședință dacă fac gălăgie, plâng sau perturbă liniștea în orice mod;

Nu există facilități de îngrijire a copilului în incinta instanțelor (dacă nu aveți altă posibilitate, rugați un adult să vă însoțească pentru a putea supraveghea copilul în foaierul clădirii, în timp ce dumneavoastră sunteți în sala de ședință);

- unele proceduri judiciare sunt înregistrate audio-video și orice zgomot poate perturba acuratețea înregistrărilor ;

- nu folosiți cuvinte jignitoare, blasfemii, înjurături, limbaj obscen, rasist, defăimător (cu excepția situațiilor când este necesară repetarea cuvintelor respective în timpul cercetării judecătorești – de exemplu într-un proces de insultă sau ultraj). Întotdeauna fiți politicoși, atunci când vorbiți;
- vorbiți clar și destul de tare pentru ca judecătorii și grefierul de ședință să poată auzi și consemna tot ceea ce spuneți. Aceasta este cu atât mai necesar în timp ce ședințele sunt înregistrate audio;
- abțineți-vă de la orice gesturi, conduită sau comportament care arată sau poate sugera lipsă de respect față de instanță, avocați, martori, grefierul de ședință, personalul care asigură paza sau față de orice alte persoane;
- nu ridicați tonul (în mod necuviincios) când vă adresați instanței;
- când vă adresați judecătorului folosiți sintagma „domnule președinte” sau „onorată instanță”;
- adresați-vă părții adverse doar prin intermediul instanței, iar când vă referiți la aceasta sau la avocatul său folosiți sintagma „domnul” sau „doamna”, respectiv „domnul/doamna avocat”. Nu folosiți prenumele persoanei ci numele de familie;
- nu vă apropiați de masa completului de judecată fără permisiunea președintelui. Nu vă sprijiniți brațele de masa completului, nu țineți mâinile în buzunare, nu mestecați gumă în timp ce vorbiți cu instanța;
- nu intrați și ieșiți în mod excesiv și nu izbiți ușile sălii de ședință;
- evitați orice manifestare care să perturbe sau să distragă atenția instanței, avocaților, martorilor sau grefierului de ședință;
- nici o persoană nu ar trebui, prin vreo expresie facială, mișcat din cap sau orice altă conduită, să facă gesturi de aprobare sau de respingere a vreunei mărturii, declarații dau dispoziții pe care a auzit-o în sala de ședință;
- nu citiți ziare, reviste sau cărți în timpul desfășurării ședinței de judecată;
- tratați cu respect bunurile din sala de ședințe, foaietul, orice alte spații din clădirea instanței: nu murdăriți, nu scrieți peste afișe, nu scrijeliți mobilierul;
- toate persoanele prezente în sala de ședință și în clădirea instanței trebuie să fie curate, îmbrăcate decent și într-o manieră care arată demnitate și respect față de instanță;
- deși avocații și consilierii juridici nu sunt obligați să poarte roba profesiei la judecătorii(este obligatorie numai la celelalte instanțe), ar fi totuși potrivit să o poarte (dacă nu, măcar costum cu cravată – bărbații iar femeile ținute potrivite);
- ținuta inacceptabilă include: pantaloni scurți, tăiați sau colanți, sandale gen papuci de plajă, pălării sau șepci, cămăși ieșite din pantaloni sau descheiate, haine mulate indecent, îmbrăcăminte indicând afilierea la o bandă sau alte obiecte de îmbrăcăminte cu caracter ofensator, vulgar, rasist, sexist, obscen, haine cu desene sau cuvinte sugestive, slogane sau imagini, inclusiv creaturi grotești. Nu vor fi

permise articolele de îmbrăcăminte sfâșiate, murdare și zdrențăroase, articolele de îmbrăcăminte provocatoare sau purtate provocator;

- încercați să ajungeți la instanță cu câteva minute înainte de ora indicată pe citație ca oră de începere a ședinței, ca să aveți timpul necesar să găsiți sala, numărul de ordine sub care va fi strigată cauza în care sunteți implicat și să studiați dosarul. După ce intră completul de judecată, numai în situații excepționale vi se va mai permite studierea dosarului (pentru aceasta trebuie să solicitați judecătorului care conduce ședința să vă permită să îl luați „la bară”);
- respectați dispozițiile președintelui completului de a părăsi sala, în condițiile în care nu mai sunt locuri disponibile sau în perioadele de suspendare a ședinței;
- ridicați-vă în momentul intrării completului de judecată și rămâneți ridicat până când președintele completului sau grefierul de ședință vă spune să vă așezați. Ridicați-vă în momentul în care completul de judecată declară închisă ședința și iese din sală;
- aduceți cu dumneavoastră documentele de identitate, pentru eventualitatea în care instanța vă va cere să vă identificați (dacă sunteți martor, este obligatoriu).

La arhivă

Puteți consulta dosarele și registrele instanței în cadrul acestui compartiment, conform programului de lucru afișat, pe baza unei cereri scrise, aprobate de șeful compartimentului arhivă, fiind necesară prezentarea unui act de identitate;

- declinați-vă identitatea, prezentați documentul care o atestă atunci când vă este cerut de către grefierul arhivar, în vederea rezolvării cererii dumneavoastră;
- cererea de consultare, aprobată (după identificarea solicitantului, prin verificarea actului de identitate, a procurii sau a delegației și notarea numelui și prenumelui acestuia) se atașează la dosarul consultat;
- nu este permisă părăsirea arhivei cu dosarul sau detașarea de acte din dosare (riscați să fiți acuzat de săvârșirea infracțiunii de sustragere sau distrugere de înscrisuri);
- puteți consulta dosare privind cauzele care au fost sau sunt judecate în ședință secretă, cele privind adopțiile, precum și cele privind autorizarea efectuării perchezițiilor și confirmarea și autorizarea interceptărilor și înregistrărilor convorbirilor telefonice NUMAI DACĂ sunteți parte în respectivul dosar, avocat sau reprezentant al unei părți, expert sau interpret desemnat în cauză. În același mod pot fi consultate documentele și evidențele speciale ale instanței care presupun confidențialitate;
- fotocopierea actelor din dosar este permisă doar cu încuviințarea președintelui instanței sau a judecătorului desemnat de acesta și în prezența unui angajat al arhivei.

La biroul de informare si relatii publice

Aici vor fi soluționate cererile de furnizare a informațiilor publice precum și petițiile adresate instanței.

- vi se furnizează pe loc, atunci când este posibil, informațiile de interes public solicitate, astfel că e bine să explicați cât mai clar ce informație anume solicitați;
- dacă soluționarea necesită un termen de răspuns, funcție de volumul de informație solicitat, trebuie să așteptați 10-30 de zile;
- dacă cererea dumneavoastră este de competența altei instituții, atunci va fi trimisă de către instanță la respectiva instituție;
- nu vi se va furniza o informație exceptată de la accesul publicului sau pe care instanța nu o deține;
- fiți politicos atunci când vorbiți și, chiar dacă aveți vreo nemulțumire pe care o expuneți, nu folosiți cuvinte jignitoare sau vulgare;
- respectați programul afișat, destinat lucrului cu publicul;
- în situația refuzului instanței, pe care îl considerați nejustificat, de a vă comunica o informație pe care o solicitați, puteți face o reclamație administrativă președintelui instanței care v-a refuzat, în termen de 30 de zile de la comunicarea refuzului;
- reclamația dumneavoastră va fi soluționată de către Comisia de analiză privind încălcarea dreptului de acces la informațiile de interes public, iar împotriva acestei soluții puteți face plângere la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei rază teritorială domiciliați sau la tribunalul în a cărei rază teritorială se află instanța care v-a refuzat ;
- plângerea o puteți face și direct, la tribunalul competent, fără să vă mai adresați președintelui instanței care v-a refuzat nejustificat. Hotărârea tribunalului este supusă recursului la Curtea de Apel . Decizia Curții de Apel este definitivă și irevocabilă.